

OPGAANG

EVANGELISCH-LUTHERSE GEMEENTE TE ZAANDAM

70^e jaargang nr. 1 - mei - oktober 2021

MAARTENKERK

*Al heeft Hij ons verlaten, Hij laat ons nooit alleen.
Wat wij in Hem bezaten is altijd om ons heen
als zonlicht om de bloemen, een moeder om haar kind.
Teveel om op te noemen zijn wij door Hem bemind.*

*Al is Hij opgenomen, houd in herinnering,
dat Hij terug zal komen, zoals Hij van ons ging.
Wij leven van vertrouwen, dat wij zijn majesteit
van oog tot oog aanschouwen in alle eeuwigheid.*

J.W. Schulte Nordholt, geb. 1920

VIERINGEN

(Viering alleen op zondagen die in dit rooster zijn vermeld)

Diaconale midweek Hoenderloo	25 - 28 mei	Pinksteren 27 mei viering met liturgiecie.
--	--------------------	--

OvD L Muller Coll D Brekveld	30 mei 10.30 uur	Trinitatis, wit ds P Pronk, Amsterdam
---------------------------------	----------------------------	---

OvD L Derksen-Kamp Coll P Derksen-Kamp	13 juni 10.30 uur	2^e Zondag na Trinitatis, groen ds F v der Wind, Oudorp Slotviering van het seizoen
---	-----------------------------	---

Zomervakantie	20 juni t/m 5 sept	
----------------------	---------------------------	--

S Heymans/D Brekveld L Muller/E Soeurt L Derksen-Kamp Coll L B v/den Broek	12 sept 10.30 uur	15^e Zondag na Trinitatis, groen Startviering van het seizoen Viering met de Liturgiecie. Thema: Ontmoetingen in de Bijbel
---	-----------------------------	--

OvD L Muller Coll D Brekveld	26 sept 10.30 uur	17^e Zondag na Trinitatis, groen ds P v der Woel, Assendelft
---------------------------------	-----------------------------	--

OvD D Brekveld Coll L B v/den Broek	3 okt 10.30 uur	18^e Zondag na Trinitatis, groen mw drs E Aarsen-Schiering, A'dam
--	---------------------------	---

OvD L Derksen-Kamp Coll P Derksen-Kamp	17 okt 10.30 uur	20^e Zondag na Trinitatis, groen mw prof dr S Hiebsch, Amsterdam
---	----------------------------	--

OvD L Muller Coll D Brekveld	31 okt 10.30 uur	Viering Kerkhervorming, rood ds N Vlaming, Utrecht
---------------------------------	----------------------------	--

*Na elke viering in de Maartenkerk ontmoeten wij elkaar
bij een kopje koffie of thee in de kerkzaal.*

Collectenrooster

Zolang afstand houden de norm is zullen onze gaven op een andere wijze worden opgehaald: de ouderling van de zondag zal met de klassieke hengel-collectezak uw gaven ophalen in slechts 1 rondgang. De collecten zullen als volgt worden verdeeld: 1^e collecte: 40%, de 2^e en de 3^e collecte worden gedeeld (elk 30%).

De Diaconale gaven zullen beurtelings aan onze Diaconale projecten: de 'Blijde Ruiters' en hospice 'De Schelp' worden overgemaakt.

Datum	1 ^e rondgang	2 ^e rondgang	Uitgang
30 mei	Blijde Ruiters	Voorzieningsfonds	Kerk
13 jun	De Schelp	Restauratiefonds	Kerk
12 sep	Blijde Ruiters	Kerkblad	Kerk
26 sep	Diaconie	Orgelfonds	Kerk
3 okt	De Schelp	Voorzieningsfonds	Kerk
17 okt	Diaconie	Restauratiefonds	Kerk
31 okt	Blijde Ruiters	Kerkblad	Kerk

Agenda

- 25 - 28 mei **Diaconale midweek** o.l.v. ds. R. de Vos.
Locatie: Landal GreenParks Hoenderloo, Gelderland.
Adres: Miggelenbergweg 65, 7351 BP Hoenderloo.
- 27 mei Pinksterontbijt
Aansluitend meditatief stiltemoment
Vertelling: "De wedstrijd" met lichtbeelden.
- 1 jun 15.30 **Kerkenraad in de kerkzaal**
- 18 jun Onder de paraplu van ons Diaconaal project:
"Voedsel in de Maartenkerk" wordt opnieuw deel I van de film over de E.L.G. Zaandam vertoond.
Deze herhaling is op verzoek en een herkansing voor hen die de eerdere vertoning niet konden bijwonen.
- 14.30 Ontvangst met koffie/thee
15.00 De film.
15.30 Tijdens de film is er een pauze met drankje en hapje.
16.15 Kringgesprek o.l.v. ds. R. de Vos.
17.15 Na afloop soep met broodjes.
- 6 jul 15.30 **Kerkenraad in de kerkzaal**

Onderweg van Pasen naar Pinksteren

door Ds. Willy Metzger

Pinksteren - feest van de uitstorting van de Heilige Geest

In het verhaal van het 2e hoofdstuk van het boek Handelingen wordt dit gesymboliseerd door wind, maar vooral door vuur.

Veel christelijke schilderijen die het Pinksterfeest verbeelden kun je herkennen aan het vuur en de vlammen.

Of zoals letterlijk in het boek staat beschreven: *aan de tongen als van vuur*. In deze miniatuur van een 14de eeuws missaal uit East Anglia vormen de tongen zelfs een soort spiegelbeeld van de vleugels van de duif.

Feest van spreken in tongen

In het boek Handelingen wordt het prachtig verteld. De tongen van vuur verdelen zich over alle hoofden en dan kunnen ze elkaar allemaal verstaan, ook al spreken ze in andere tongen.

De Bijbelse betekenis van tong is nuchter en staat naast de letterlijke betekenis voor 'tong' gewoon voor 'taal'.

Het wonderlijke is dat ze elkaar nu in hun eigen taal kunnen verstaan en wel voor een heel specifiek doel: elkaar kunnen vertellen van Gods grote daden. De boodschap is dat er met Pasen een wonder, een ongelofelijke daad is gebeurd. Iets dat de hele wereld moet weten.

Dat de dood, het leed en de verdrukking niet het laatste woord kregen en krijgen. Een verhaal dat buiten de perken van ons verstand gaat.

Pinksteren - tot rijping komen van wat met Pasen is gebeurd

Pinksteren vieren we op de 50ste dag na Pasen.

Het is een dag die te maken heeft met het tot rijping komen.

In vroegere tijden ging het misschien om het oogstfeest.

Een feest waarbij het zaadje dat met Pasen/Pesach, het feest van de uittocht uit de slavernij, het feest van de opstand tegen de doodsmachten met Jezus, werd geplant, groeit en rijpt.

Een rijpingsproces dat leidt tot nieuwgevonden geloof en vertrouwen bij hen die durven te geloven. Voor hen die met al hun twijfels en ondanks tegenslagen, daarover durven te vertellen en te getuigen.

Spreken in tongen - onlangs in het nieuws

Een filmpje dat op social media vaak werd gedeeld, was dat van Paula White, de geestelijk adviseur van Trump.

Zij sprak in een soort tongentaal een uren durend bezwerend gebed uit voor de zege van haar beschermeling Trump.

Paula White is een belangrijke vertegenwoordiger van de evangelicale stroming van de prosperity gospel, ook wel bekend als het welvaartsevangelie. Voor de aanhangers van dit evangelie komen geld, rijkdom en macht voort uit Gods genade. Wie machtig is of rijk, mag zich door God gezegend weten. Deze benadering bevreemdt mij zeer, en dat is nog zacht uitgedrukt. Wat een vermetelheid om God voor je eigen welvaarts- en machtskarretje te spannen. Helaas verspreidt deze manier van omgaan met de Bijbel zich vanuit deze kringen als een olievlek over de wereld.

Het 'dikke ik' van de Verlichting ook in evangelicale kringen

Het gemak en de zekerheid waarmee wordt bepaald hoe God werkt en wat Jezus Christus voor eenieder betekent, is op z'n zachts gezegd aanmatigend. Het laat zien dat met name het christelijk fundamentalisme een gedachtegoed herbergt waarin net als tijdens de Verlichting het centraal stellen van het eigen ego voorop staat. Niet het verhaal is leidend, maar mijn interpretatie en wat in mijn straatje past.

Waar is de zachtmoedige, de onzelfzuchtige, de lijdende kant?

Bonhoeffer benadrukte de plaats van een christen in zijn gedicht 'Christen en Heiden' op een zeer nadrukkelijke manier. "Mensen gaan naar God in hun nood, smeken om hulp, vragen om brood en geluk (...) zo doen ze allen, christen en heiden". In een volgend couplet zegt hij: "Mensen gaan naar God in zijn nood, vinden hem dakloos, verarmd veracht (...) Christenen staan bij God in zijn lijden."

Feest van de gemeente waar lijden niet dood wordt gezwezen

Pinksteren is het feest van de gemeente. Een feestdag, zoals het Bijbelverhaal ons vertelt, waarop allen bij elkaar komen. Wat een gemis is het als dat niet kan en dat we genoodzaakt zijn vooral met digitale middelen te communiceren.

Toch wil Gods Geest ons ook nu troosten, vasthouden en meenemen in het vertrouwen dat het verhaal nooit stopt en verder reikt dan de dood en het leed van Goede Vrijdag. Pinksteren mogen we vieren met welke woorden dan ook.

Toen u dit kerkblad uit uw brievenbus haalde zal het voorblad u verbaasd hebben. Geen kerkblad 'van A tot Z' maar een oude, vertrouwde "Opgang". Een verklaring hiervoor is wel op z'n plaats. Bij deze:

Vanaf eind 2019 werd het ons als kerkbestuur duidelijk dat de financiële positie van de E.L.G. Alkmaar niet zo rooskleurig was als wij dachten. Vlak voor het einde van het jaar 2019 werd ons duidelijk gemaakt dat de E.L.G. Alkmaar niet meer kon voldoen aan haar betalingsverplichtingen. De kerkenraad van de E.L.G. Alkmaar heeft daarop besloten haar problemen te delen met de Classis Noord-Holland en met de Lutherse Synode.

Het spreekt voor zich dat er op dat moment voor het kerkbestuur en voor de leden van de E.L.G. Alkmaar een nare, onzekere periode aanbrak en: er moesten bezuinigingen worden doorgevoerd. Dat heeft er inmiddels in geresulteerd dat het contract met de vaste predikant van Luthers Alkmaar, ds. Yvonne Bos, per 1 januari 2021 is ontbonden. Op zondag 27 juni zal een afscheidsviering plaatshebben in de Lutherse kerk van Alkmaar.

Omdat Alkmaar ook nog deelneemt aan het kerkblad 'Samen Verder' van de Protestantse kerken in Alkmaar is het voor deze gemeente ook een besparing om met één kerkblad verder te gaan. Wij hebben het definitieve besluit van de kerkenraad van Alkmaar een tijdlang afgewacht en daarom heeft u het een tijdlang zonder ons kerkblad moeten stellen.

Jazeker, de mail bood uitkomst, maar toch heeft onze kerkenraad, in haar vergadering van dinsdag 16 mei, besloten dat er op korte termijn een "Flits-editie" van de Opgang naar de leden moet worden gestuurd.

Wij, als kerkbestuur van de E.L.G. Zaandam, vinden het spijtig dat de samenwerking, die er sinds 2017 was met de E.L.G. Alkmaar, op deze manier moet worden beëindigd, maar we begrijpen dat het niet anders kan. Het is een zware opgave om een kerkelijke organisatie, met een eigen kerkgebouw, een orgel, met de kosten van onderhoud van dat alles en een steeds kleiner wordend aantal kerkleden, staande en gaande te houden.

Ook wij weten daar alles van; dat is dan ook de reden dat wij impopulaire maatregelen hebben moeten nemen en offers hebben moeten brengen. Bijv.: het niet hebben van een eigen predikant. Dat is voor een kerkenraad een groot gemis; een predikant is vaak de bindende factor in een gemeente, het kringwerk, het pastoraat, een bijdrage voor het kerkblad, meepraten in een kerkenraadsvergadering; dat zijn allemaal zaken die worden gemist tijdens een predikantsvacature. Daarom zijn wij, juist nu, heel dankbaar dat we als predikant -belast met Diaconale taken- (aandacht voor ouderen, eenzamen en zieken) hebben kunnen benoemen ds. Robert de Vos uit Weesp.

Heeft u behoefte aan een persoonlijk gesprek met hem (dat kan per telefoon of door middel van een huisbezoek); laat hem dit dan weten.

De kerkenraad heeft ds. Robert de Vos op zijn verzoek een adressenlijst met zoveel mogelijk telefoonnummers en e-mailadressen verschaft, zodat hijzelf ook contact met u kan opnemen. Wij zijn blij dat we op deze manier vanuit de Maartenkerk een diaconale, pastorale invulling kunnen leveren in Coronatijd en we zien de toekomst dan ook vol vertrouwen tegemoet.

Terugblik

Kerst 2020 in de Maartenkerk was door Corona ook heel anders dan we op gepland hadden: geen avondviering met de Evangelische Broeder Gemeente op 24 december, maar een Kerstviering op zondagmiddag 20 december. Een kleine groep kerkgangers, dat wel, maar het was toch fijn en inspirerend om zo bij elkaar te kunnen zijn, vooral bij het kerstverhaal: Goed of kwaad?!? Zwart of wit?!? Het verhaal, omlijst door lichtbeelden, maakte ons duidelijk dat in ieder mens iets schuilt van het goede maar ook van het kwade: we zijn niet helemaal wit maar ook niet helemaal zwart. Het is de kunst om goed en kwaad in jezelf in balans te brengen. Op de middenpagina van dit blad treft u enige lichtbeelden aan.

Op 10 januari van 2021 hielden we de Nieuwjaarsviering met als thema: Goede voornemens! Heel herkenbaar in januari: het verhaal van Esau dan ook bomvol met goede voornemens: stoppen met roken, met teveel drinken, met teveel snacks, met te weinig bewegen; noem maar op. Belicht werd o.a. de negatieve reactie op de Coronamaatregelen: waar we een paar maanden geleden onze zorgverleners nog 'onze helden' noemden en elkaar hielpen met allerlei kleine diensten, was al die positiviteit weg! Na afloop werd in de kerkzaal een kleine Nieuwjaarsreceptie gehouden met de traditionele speech van Dick Brekveld. Hij blikte terug op een zwaar, door Corona bestempeld jaar, waarin we zoveel mogelijk probeerden door te gaan. Na afloop van deze bijeenkomst bleef een groep vrijwilligers na om de Kerstboom, de Kerststal en de Kerstverlichting op te ruimen.

Tijd voor een nieuwe periode! En dan met name voor Douwe Brekveld. Hij kreeg, na afloop van de Nieuwjaarsbijeenkomst in de Maartenkerk, onderweg naar huis ernstige hartkrampen. Gelukkig besloot hij zijn huisarts snel te bezoeken, die ervoor zorgde dat hij zeer snel bij de cardioloog terecht kon. De diagnose viel hem tegen en vooral de conclusie: niet meer traplopen, dus gelijkvloers gaan wonen, hakte erin. Maar wat moet, dat moet en gelukkig werd er snel een prachtig appartement gevonden in Wormerveer. De familie had het vooralsnog nog wel even druk met het leegruimen van zijn woning in Velsen-Noord maar na een week of wat was deze klus ook geklaard. Douwe is heeft inmiddels een dotter-stent behandeling ondergaan met een positief resultaat en op zijn nieuwe stek voelt hij zich als een vorst.

Vanaf 23 januari werd het stil op straat. Vooral in de avonduren. De door de overheid opgelegde maatregelen maakten ons nog voorzichtiger, maar gelukkig bleven in de Maartenkerkgemeenschap Corona-besmettingen achterwege en konden de vieringen meestal doorgaan. Dat is dan een bijkomend voordeel van een kleine kerkgemeenschap. We zijn meestal met 10 à 15 kerkgangers aanwezig en in overleg met de gastvoorgangers, de kerkenraad en de organisten wordt er af en toe (zacht) meegezongen.

Vanwege de avondklok hielden we dit jaar de Paaswake al om 16.30 uur. De Paaskaars werd voor ons ontstoken ds. Floor van der Wind aan een olielamp onder de veranda bij Het Trefpunt.

Anders dan anders, dat wel, maar beter dan vorig jaar toen de Paaswake niet kon doorgaan.

Gelet op alle risico's in deze Coronatijd gingen ook enkele geplande kerkenraadsvergaderingen niet door. De tweede (fysieke) vergadering van dit jaar was op 11 mei jl. in de Maartenkerk. Het werd een inspirerende bijeenkomst, maar er moest heel wat worden bijgepraat en we waren als college erg blij met de aanwezigheid van onze Diaconale predikant, ds. Robert de Vos.

Zo langzamerhand komt er van alles weer op gang. Ook voor de huurders van onze gebouwen: Zo kan opleidingsinstituut weer voorzichtig taallessen geven in Het Trefpunt, omdat 1,5 meter afstand daar goed te doen is.

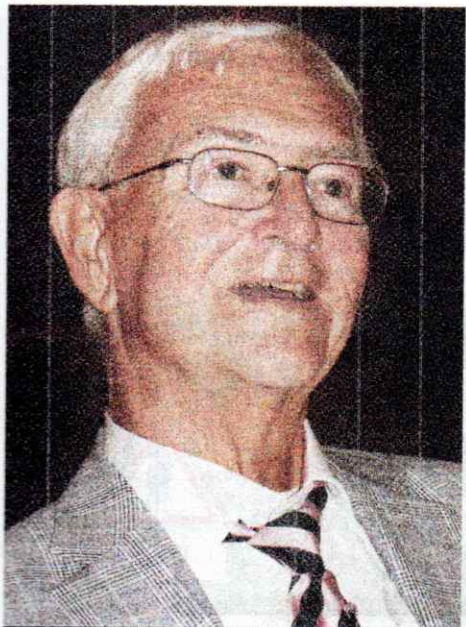
Silbersee heeft ook een herstart gemaakt en heeft enkele repetities gepland in de Maartenkerk. Het is voor iedereen een moeilijke tijd.

Van ds. Stefan Bernhard, de voorganger van de voormalige huurder van onze kerk, de Evangelische Broedergemeente Noord-Holland, ontvingen we een afscheidsmail. Hij bedankte voor de goede samenwerking in de afgelopen 10 jaar. Hij heeft een beroep aangenomen in de E.B.G. Zeist. Wij wensen hem veel inspiratie toe bij zijn nieuwe functie en de E.B.G. N-H veel wijsheid bij het vinden van een opvolger. Wij zullen ds. Stefan missen, maar dat geldt zeer zeker voor de broeders en zuster van de E.B.G. Zaandam.

Veel sterkte voor de toekomst.

Onderhoud gebouwen.

Tenslotte heeft de gebouwencommissie diverse offerten aangevraagd om het hek rond het kerkplein aan de oostzijde te verlangen tot aan de hoogte van de kerkgevel. Dit zal worden uitgevoerd door Koblenz en Vuur uit Amsterdam. Daarna zal de steeg aan de oostkant worden opgehoogd en worden voorzien van een damwand. Ook zal er opnieuw worden bestraat en ook langs Het Trefpunt zal een hek worden geplaatst. Dit werk zal worden gedaan door de Saense Hoveniers. Het wachten is op de Gemeente Zaanstad die via makelaar Van Velze een verzoek heeft gedaan namens onze gemeente om een stukje grond uit te ruilen, zodat de kadastrale erfgrans kan worden hersteld. Wij wensen u een goede zomerperiode toe.

In Memoriam

Wilhelmus Schouten

Wim

“Als je in de harten van zovelen een plaatsje hebt gekregen, dan is het leven rijk geweest.”

En een rijk leven, dat was het!

Ook in de kring van de Maartenkerk had Wim in vele harten een plekje. Jarenlang heeft hij binnen onze kerkgemeenschap in diverse functies zijn steentje bijgedragen. Nee, geen steentje: hij was meer een kei! Maar wel een kei wiens gezondheid de laatste jaren steeds brozer werd.

Je kon Willem altijd ván alles en vóór alles vragen:

voor kerkenraadswerk, voor Diaconale taken, voor het stencillen van het kerkblad Opgang, voor financiële zaken, voor werkzaamheden binnen de bouwcommissie, voor onderhoudswerkzaamheden aan het kerkgebouw, aan het voormalig Weeshuis- en Armenhuis en aan het huidige Trefpunt (hij was nauw betrokken bij de bouw hiervan).

Ook bij de activiteiten in de kring van de gemeente deed je op Wim nooit tevergeefs een beroep. Samen met echtgenote Corrie organiseerde Wim tien jaar achtereen het Gemeenteweekend in de Lutherse bungalows in de Brabantse bossen van Hilvarenbeek (Diessen). Wim had dan ook een hoofdrol in de film over het gemeentelven van onze kerkgemeente. Deel I van de film werd vertoond in de Maartenkerk op 26 februari jl. Helaas kon Wim dit niet meer meemaken want op 23 februari kwam een einde aan zijn leven. Op 2 maart werd in de aula van Crematorium Zaanstad in besloten kring afscheid genomen van Wim.

Wilhelmus Schouten, wij kenden hem als Wim: altijd bezorgd en behulpzaam, uitermate vreedzaam, Wim was wars van ruzie en onmin, zeer bescheiden, Wim hoefde niet op de voorgrond. Aan de getoonde foto's bij zijn afscheid was te zien dat Wim erg van de (Spaanse) zon hield, maar in het zonnetje gezet worden, dát was het niet voor Wim.

Wat zullen Corrie, de kinderen en kleinkinderen Wim ontzettend missen. Dat geldt ook voor ons in de in de kring van onze gemeente maar wat we overhouden zijn dierbare en dankbare herinneringen aan een mooi mens.

Hoewel het in Coronatijd lastig was werd de kerstboom toch geplaatst in de Maartenkerk. De Kerstavondviering ging niet door; deze werd vervangen door een middagviering in kleine kring. Met Henk Geurtsen op het orgel, met fluitmuziek van Marijke Hoekman en een Kerstvertelling van Leny met lichtbeelden van Piet over 'goed en kwaad', 'zwart en wit' en over schapen en wolven.

Opa Bertus vertelde dit verhaal op Kerstavond aan zijn kleinzoon Bertje bij de open haard met een kopje warme chocolademelk. Een wit schaapje wordt bedreigd door een zwarte wolf, het schaapje vlucht door de openstaande deur de kerk in, hij komt daar tot rust en de wolf heeft het nakijken. Dat zou zomaar de openstaande kerkdeur van de Maartenkerk kunnen zijn.

Bertje had goed geluisterd naar het verhaal van opa. Hij had begrepen dat schapen en wolven niet samen door één deur kunnen en hij vroeg: Opa, zijn alle schapen dus goed en alle wolven slecht?

Opa legde uit: er zijn witte en zwarte, goede en kwade wolven. Niemand is ooit helemaal goed of helemaal slecht. Dat is ook zo bij mensen. In ons allemaal zit iets van het goede maar ook iets van het kwade. Maar de winnaar wordt

dié wolf die jij te eten geeft.

Goede Voornemens. Thema, gekozen door de liturgiecommissie voor de Nieuwjaarsviering van zondag 10 januari. Omlijst door muzikale momenten door orgelmuziek van Frits van Berkum en met lichtbeelden, gemaakt door Piet, liet Leny ons, aan de hand van herkenbare taferelen zien wat er met goede voornemens zoal kon gebeuren.

Eerste hoofdpersoon was de graaf van **Meer-Bewegen-tot-Minder-Vet-Eten.** Zijn goede voornemens om meer te wandelen in de tuin van zijn kasteel en minder vette happen te verorberen werden belaagd door een kroket en een frikandel, bewapend met een pistool, schoten raak maar: de graaf weerstond

de verleiding. Nog steeds gemotiveerd!

Daarna wordt een rokende zangeres opgevoerd: Shirley the Smokey Stopper. Ze doet dit jaar mee aan 't Eurovisie Song-festival. Ze zal écht stoppen en fitness motiveert haar. Maar een filtersigaret belaagt dit voornemen met een katapult, geladen met nicotine en rook. Een voltreffer! Ze snuift de geur op maar: ze doet het niet! Een voornemen met kans van slagen.

Daarna ontmoeten we echtpaar Pier Bier-Trijn Wijn. Elke dag neemt Pier zijn glaasje bier en pakt Trijntje haar wijntje, ten koste van conditie en portemonnee. Hun goede voornemen: door de week water en in het weekend een drankje. Dit tot ongenoegen van de flesopener en de kurkentrekker. Zij schieten met een harde knal hun kroonkurk en kurk af op Pier en Trijn. Schieten ze het goede voornemen kapot? Nog niet, ze houden nog vol, maar wacht: er volgt nog een schot!

Goede voornemens duren gemiddeld 1 maand

Beiden wagen nog een schot! Raak! Maar Pier Bier en Trijn Wijn nemen nog een water en een sapje. Gelukt! Laten wij dan ook uitdagingen omzetten in goede voornemens, met

heel veel positiviteit

Diaconaal Project: Voedsel in de Maartenkerk.

Samen met onze Diaconale predikant, ds. Robert de Vos, organiseert de Diaconie bijeenkomsten in de Maartenkerk voor ouderen en voor mensen die eenzaam zijn.

Voedsel voor het lichaam maar ook voor de ziel. Er wordt een programma samengesteld met een gesprek of met een presentatie en meestal met een afsluitende, eenvoudige maaltijd. Samen zijn, dat is het motto. Op 26 februari werd Deel I van de film over de E.L.G. Zaandam vertoond.

Piet heeft -in het verleden opgenomen beelden- tot een film samengesteld. Welnu, hij had eer van zijn werk want, u ziet het, er werd met volle aandacht gekeken. Op de juiste afstand, dat wel, maar dat doen we al méér dan een jaar.

Het was een klein groepje in de Maartenkerk en daarom wordt, op veler verzoek dit programma, o.l.v. ds. Robert de Vos, herhaald op vrijdag 18 juni vanaf 14.30 uur. Een herkansing voor hen die er niet bij konden zijn.

Diaconie

De diaconie wordt in de Nederlandse protestantse kerk bestuurd door het College van Diakenen. Het beheer van de diaconie is gescheiden van het beheer van de kerk; het zijn twee verschillende rechtspersonen.

Het college van Diakenen is verantwoordig schuldig aan de Kerkenraad. De inkomsten van diaconieën bestaan doorgaans uit collectes tijdens de kerkvieringen. Het werk van diakenen is gebaseerd op het Evangelie van Matteus 25: "Ik had honger, jullie gaven mij te eten; ik had dorst, jullie gaven mij te drinken..."

In het verleden richtte de Diaconie *armenhuizen* in voor mensen die buiten hun schuld dakloos waren. Zo ook het voormalig Luthers Wees- en Armenhuis in de Vinkenstraat 36 te Zaandam. Naast het bieden van individuele hulp door diakenen zijn er regelmatig giften aan goede doelen in de regio, in het land en aan hulpverleningsorganisaties in binnen- en buitenland (KerkInActie). Ons college van Diakenen bestaat uit de rentmeester, Dick Brekveld en de diaken Lya Muller. Diaconie: een belangrijke evangelische, dienende taak. Een taak die liefde vereist tot de medemens.

Onze diaken, Lya Muller, kan hierover boeiend vertellen:

Graag wil ik jullie een update geven over mijn bezigheden als diaken. Natuurlijk doe ik hand en span diensten. Ook hoort het maken van het preekrooster tot mijn taak, wat ik trouwens heel leuk vind om te doen. Ik heb de luxe om te kunnen kiezen uit 10 dominees en dat is heel bijzonder. Ieder heeft een eigen manier van preken, die soms verrassende inzichten geeft en ook toegevoegde waarden hebben.

Wat ik niet meer doe is het zorgen voor bloemen voor de zondagse viering. Leny heeft in Almere een hele goede bloemiste, Jennifer genaamd, die ook onze kerk een warm hart toedraagt en graag haar overgebleven bloemen op zaterdag deels wil doneren dus heeft ze samen met Leny een deal gesloten. De bedoeling is wel dat ik de bloemen van de viering breng naar degene voor wie ze bestemd zijn. Dat is dan een contactpuntje.

Zo ben ik een aantal weken terug met de bloemen bij Hans Valk langs geweest. Hij was blij verrast. Hij vond het jammer dat hij niet meer naar de viering kon komen wegens lijflijk ongemak.

Het werd een gezellig uurtje want Hans heeft altijd veel gesprekstof over interessante onderwerpen.

Verder stuur ik soms een kaartje of pleeg ik een telefoontje met iemand...soms ga ik op de koffie. Gewoon een beetje omkijken naar elkaar, niet alleen in coronatijd, maar gewoon omdat we elkaar nog hebben om naar om te kijken en elkaar een warm hart toedragen.

Lieve groet Lya

Verjaardagskalender 21 maart - 31 oktober

Omdat ons kerkblad de afgelopen maanden niet is verschenen noemen wij hier alsnog de jarigen van die periode.

Onze felicitaties zijn niet minder welgemeend en gelukkig heeft onze scriba: mw. Els Soeurt, u een verjaardagskaart gestuurd.

Wilt u liever niet in de verjaardagskalender worden vermeld?

Geef dit dan s.v.p. even door aan de redactie.

Wij feliciteren alsnog:

op:

mw S Schakelaar	21 mrt
mw. B.P. Wezenbeek-Timmers	31 mrt
Mevr. P.M. Teeling - Alberga	1 apr
Dhr. W. Ross	4 apr
Mw. C. Kluken-Schmiemann	5 apr
Mw. J.F.C. v/den Hazel-de Kruijf	6 apr
Dhr. F.J. Zonneveld	20 apr
dhr. J.M. Wilders	1 mei
mw. M.E. Reedijk	3 mei
mw. P.R. Timmers-Bossdorf	9 mei
mw. S. Willems	9 mei
mw. P.I Reedijk	11 mei
mw. M.E. Bont-Balzer	16 mei
mw. G.A. de Roo-Pel	23 mei
mw. M.C. de Graaff	24 mei
mw. E. Harwijne	24 mei
dhr. S.H. Heymans	30 mei
dhr. M.P. Stapper	31 mei

En: wij feliciteren

mw. A.M. Been-Boonstra	2 jun
dhr. R.V. Redan	3 jun
mw. M.E. Tenthof	5 jun
mw. C.M. Muller	7 jun
mw. H.J.A. Derksen_Kamp	8 jun
dhr. P. Bont	10 jun
mw W.J. Udink	10 jun
dhr. W. van Rijgersma	13 jun
mw. R.A. Fijnhaar-Addiks	17 jun
dhr M.D. Gelok	24 jun
mw. W van Berge-Harwijne	29 jun

Vervolg Verjaardagskalender

Wij feliciteren:	op:
dhr. H.D. Leonhardt	2 jul
mw. E.F.C. van Rossum	7 jul
dhr. L.C.A. Bastenhof	16 jul
dhr. R. Jurriansen	16 jul
mw. G.W. Goossens-Bent	24 jul
mw. M.F. van Beetz-Wunnink	31 jul
mw. L.J. Heymans-v. Axel Dongen	2 aug
mw. D. Schouten-v. der Brugge	4 aug
mw. C.R.K.M. Nelson	16 aug
mw. J.A. Wilders-Schorn	17 aug
dhr. H.D. Been	19 aug
dhr. J.G.M. Teeling	24 aug
mw. K.J. Ross-Molenaar	7 sep
mw. P.C. Ross-Wehmann	9 sep
dhr. C.J. Koopmans	11 sep
P.J. Derksen-Kamp	12 sep
mw. M.G. Buzeman	18 sep
mw. I.A. Speijers	27 sep
mw. M.R. Ross	17 okt
dhr. D.J. Brekveld	20 okt
mw. H.R. v. Ommeren	21 okt
mw. J.M. Jonker-Serno	25 okt

Wij wensen alle jarigen een goed, gezond en gezegend nieuw levensjaar toe.

gefeliciteerd!

ik wens je Gods zegen
bij regen en bij zonneschijn
Hij gaat mee op al je wegen
en belooft: Ik zal bij je zijn

Een rubriek, die bedoeld is om allerlei activiteiten rond het kerk-zijn onder de aandacht te brengen.

U kunt als lezer helpen deze rubriek samen te stellen.

Valt u iets op? Leest u iets wat ook voor anderen van belang kan zijn? Stuur uw info dan naar: d.j.brekveld@planet.nl

Nieuws van de Kooiman-Boendermaker-Luther Stichting (KBLS).

In het Nederlands Dagblad verscheen op 4 mei jl. een interview van **Roel Moeliker** met **mw. prof. dr. Sabine Hiebsch** over de betekenis van de Wartburg-periode voor Luther en zijn theologie.

Vandaag (4 mei 2021) is het 500 jaar geleden dat Martin Luther op de terugweg van Worms naar Wittenberg werd 'ontvoerd' en voor zijn eigen bescherming naar de Wartburg bij Eisenach werd gebracht. Daar bleef hij bijna een jaar. Maarten Luther is een van de hoofdrolspelers bij het ontstaan van het protestantisme. Dat is nooit zijn bedoeling geweest, toen hij in 1517 zijn 95 stellingen tegen de aflat bekendmaakte.

De kerk hervormen was wat hij wilde. Aflaten om je zonden af te kopen, daar moest deze augustijner monnik niets van hebben. De positie van de paus was hem ook een doorn in het oog. De Katholieke Kerk was helemaal niet blij met de stellingname van Luther en paus Leo X deed hem daarom in januari 1521 in de ban. Keizer Karel V vroeg Luther daarop in april onder vrijgeleide naar de Rijksdag te Worms te komen, om zijn mening te herzien. Luther kwam, maar herriep zijn stellingen niet.

Hij kon niet anders, zou hij volgens de overlevering hebben gezegd. Gevolg was wel dat hij op 26 mei in het Edict van Worms vogelvrij werd verklaard: iedereen mocht hem straffeloos ter dood brengen.

Zover kwam het niet, want op het moment dat Luther vogelvrij werd verklaard was hij in geen velden of wegen meer te bekennen.

Dat had hij te danken aan Frederik de Wijze, keurvorst van Saksen. Frederik liet Luther in de nacht van 4 mei ontvoeren, en bracht hem naar kasteel de Wartburg in Eisenach. De ontvoering was duidelijk in scene gezet, maar of Luther hier zelf ook van afwist, is de vraag.

Sabine Hiebsch, bijzonder hoogleraar Luther en geschiedenis van het Nederlands lutheranisme aan de Theologische Universiteit Kampen, denkt dat Luther niet precies wist dat hij 'ontvoerd' zou worden.

'Hij was in ieder geval niet op de hoogte van details, om zijn veiligheid niet in gevaar te brengen.'

Waarom liet Frederik de Wijze Luther eigenlijk ontvoeren?

'Hij steunde Luther al langer. Frederik was lid van de Rijksdag en had een van de zeven stemmen bij de verkiezing van de keizer: hij had dus grote invloed. In 1502 had hij de universiteit in Wittenberg gesticht, waar Luther doceerde.' Of Luther nu van de ontvoering wist of niet,

hij speelde het spel wel mee. Hij liet zijn haar en baard groeien noemde zichzelf jonker Jörg en had in het begin geen contact met de buitenwereld. Stilzitten deed hij in ieder geval niet: hij vertaalde bijvoorbeeld het Nieuwe Testament in het Duits.

Luther is uiteindelijk minder dan een jaar op de Wartburg gebleven. Was het weer veilig voor hem toen hij vertrok?

'Je zou het zo kunnen zeggen: het keurvorstendom Saksen van Frederik en zijn opvolgers was voor Luther het minst gevaarlijk, helemaal veilig was hij nooit. Het Edict van Worms werd daar niet uitgevoerd. In de Nederlanden wel.

Daarom werd in 1522 het augustijnerklooster in Antwerpen - dat nauwe contacten had met het klooster van Luther - gesloten. Twee van de broeders werden verbrand: de eerste martelaren van de lutherse reformatie. Dat Luther de Wartburg verliet, had waarschijnlijk als voornaamste reden dat hij weer de leiding over de Reformatie wilde nemen. Hij bleef wel altijd binnen het keurvorstendom. Bij de Rijksdag Augsburg, in 1530, reisde hij bijvoorbeeld naar het zuidelijkste puntje zodat hij zo dichtbij mogelijk zou zijn, en koeriers hem konden laten weten wat er was besproken.'

Na 1521 was het wel duidelijk dat het niet meer goed kwam tussen Luther en de Katholieke Kerk, en moest hij dus na gaan denken over de positie van de nieuwe kerk in de staat. Hij kwam toen met de tweerijkenleer. Was dit een vroege scheiding tussen kerk en staat?

'Nee, je kunt zulke moderne termen niet zomaar op de theologie van Luther toepassen. Luther ging nadenken over de bevoegdheden van de vorst. Hij schreef daarom in 1523 dat de vorst wel iets had te zeggen over het lichamelijke, maar niet over het geestelijke. Het is overigens maar de vraag of Luther altijd kon overzien dat álles wat hij schreef politieke gevolgen kon hebben. Zo schrok hij erg van de Duitse Boerenopstand in 1524-1525, die mede was geïnspireerd door zijn geschriften. Luther nam hier sterk afstand van en dat is hem verweten.'

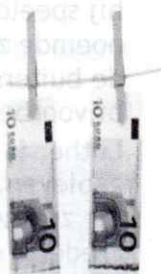
Sommige landen omarmden het lutheranisme als staatsgodsdienst, in een aantal landen is dat nog steeds het geval. Wat zie je hier nu nog van terug?

'In Denemarken zie je bijvoorbeeld nog dat de koning of koningin vanzelfsprekend luthers is. In Duitsland zie je dat theologen altijd een plaats krijgen in het maatschappelijk debat. We weten in ieder geval zeker dat het nooit Luthers intentie was een eigen kerk te beginnen. Hij is zelf buiten de kerk gezet en doordat verschillende vorsten hem steunden ontstonden er Landeskirchen.'

BLOEMEN EN COLLECTEN

De bloemen van een zondagse viering brengen we als groet uit de kring van onze gemeente naar een zieke, een jarige of bij een andere gelegenheid. Weet u iemand die op een bepaalde datum deze bloemengroet verdient? Geef de naam dan door aan de ouderling van dienst van die betreffende zondag.

Vetgedrukte collecten: zie aangegeven doel.

<u>Datum</u>	<u>Bloemen</u>	<u>Kerk</u>	<u>Diaconie 1^e Ronde</u>	<u>2^e Ronde</u>
20 dec	Kerstviering		84,00	Kinderen in de knel
10 jan	Mw E Soeurt	30,05	40,10	Blijde Ruiters 30,10 Kerkblad
17 jan	Douwe Brekveld	25,45	33,80	25,45 Voorz.fonds
21 feb	Fam Schouten	27,30	36,40	De Schelp 27,30 Orgelfonds
7 mrt	Dhr H Valk	28,50	38,05	Blijde Ruiters 28,50 Voorz.fonds
21 mrt	Mw G Reedijk	31,00	42,00	De Schelp 31,00 Restauratie
2 apr	Douwe Brekveld		93,00	Voedselbank Paaswake
			Zaanstad	
11 apr	Derksen-Kamp	22,50	30,00	Blijde Ruiters 22,50 Orgelfonds
25 apr	Mw E Aarsen	22,00	29,20	De Schelp 21,90 Restauratie
2 mei	Dhr L Bastenhof	28,20	37,60	Blijde Ruiters 28,20 Kerkblad
16 mei	Mw R Timmers	31,20	41,60	De Schelp 31,20 Orgelfonds

Door de situatie rond Corona heeft de kerkenraad besloten de collecten voorlopig niet meer in drie delen op te halen. De collecten worden tot nader order opgehaald door de collectant van dienst met een ouderwetse hengelstok in één rondgang. Deze collecte wordt gedeeld als volgt: 40% gaat naar ons Diaconaal Project, 30% is bestemd voor een eigen voorziening en 30% is voor de kerkelijke middelen. De collecteopbrengst van onze Diaconale Projecten worden vanuit de Diaconie verdubbeld.

Kerkelijke Stand

Overleden:

Dhr. W. Schouten, op 23 februari 2021 in de leeftijd van 85 jaar.

Graag voorlopig adreswijzigingen en/of andere wijzigingen voor de Ledenregistratie doorgeven aan: E.L.G. Zaandam, p/a Eponastraat 9, 1363 XT Almere. Of via de mail: luthersekerk.zaandam@kpnplanet.nl.

ADRESSEN

- Maartenkerk : Vinkenstraat 34, 1506 CM Zaandam
Predikant : Vacature
Consulent advies Beleidszaken: ds. W.F. Metzger, Bussum
Predikant Diaconale taken: ds. R. de Vos, Weesp
rhdevos@ziggo.nl, tel.: 06-54684746
Organist : H. Geurtsen, Amsterdam
Gastheer zondagse vieringen : L.B. van den Broek
Ledenadministratie : ELG Zaandam, Eponastraat 9, 1363 XT Almere
Verzending kerkblad Opgang : P.J. Derksen-Kamp
luthersekerk.zaandam@kpnplanet.nl

KERKENRAAD

- Preses/ouderling : S.H. Heymans
: Veeringstraat 44, 1502 NM Zaandam
Scriba/ouderling/
verjaarskaarten : Mw. E Soeurt, Wildemanakker 11,
1541 VL Koog a/d Zaan esoehrt@live.nl
Kerkrentmeester/ouderling : Mw. H.J.A. Derksen-Kamp, Eponastraat 9
Redactie Kerkblad : 1363 XT Almere.
Verhuur gebouwen : h.kamp13@kpnplanet.nl (tel.06-51261217)
Emailadres ELG Zaandam : luthersekerk.zaandam@kpnplanet.nl
Rentmeester Diaconie/ : D.J. Brekveld, Morgenstarstraat 77
Technisch voorzitter/diaken : 1544 CR Zaandijk, (tel. 075-6572560)
d.j.brekveld@planet.nl
Beheer preekrooster/diaken : Mw. C.M. Muller, Oost-Dorsch 109
1504 BM Zaandam, tel. 06-27454900
Beheer website : www.luthersekerkzaandam.nl
: P.J. Derksen-Kamp, (tel. 06-13418313)
College beheer Gebouwen : L v/den Broek/ D Brekveld/ P Derksen-Kamp
Assistent gebouwenbeheer : Douwe Brekveld
Vrouwengroep/Kringwerk : Mw. C. Schouten, Noordwachter 5
1503 VH Zaandam, tel. 075-617786
Beheer Archief : H. Valk

Rekeningnummers van de ELG Zaandam op een rijtje:

Diaconale giften: Diaconie ELG Zaandam: NL65RAB00373741243

Kerkelijke bijdrage ELG Zaandam: NL22RAB00373712626

TNT Post
Port betaald
Port Payé
Payés-Bas

DRUKWERK

**Evang. Lutherse Gemeente
ZAANDAM**

p/a Eponastraat 9
1363 XT Almere